

РОЗДІЛ III. ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

УДК 378:[796. 015. 56+615. 825]

Олег Базильчук

Хмельницький національний університет
ORCID ID 0000-0002-3619-4885

Людмила Суцєнко

Національний педагогічний
університет імені М. П. Драгоманова
ORCID ID 0000-0002-2461-3739
DOI 10.24139/2312-5993/2018.01/162-173

КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ ДО РОБОТИ З ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я СПОРТСМЕНІВ

У статті сформульовано й розкрито зміст основних положень концепції професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів. Авторами акцентовано увагу на тому, що реалізація цих положень сприятиме підвищенню ефективності професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії в закладах вищої освіти. Указано, що професійно-кваліфікаційні характеристики майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії є визначальними чинниками їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринках праці в наданні послуг із відновлення здоров'я спортсменів. Новому українському суспільству потрібні фахівці з фізичної терапії, ерготерапії, які здатні до творчої співпраці в мультидисциплінарній команді фахівців і володіють сучасними інноваційними технологіями у сфері фізичної терапії, ерготерапії.

Ключові слова: концепція, майбутні фахівці з фізичної терапії, ерготерапії, професійна підготовка, відновлення здоров'я, спортсмени.

Постановка проблеми. Проблема взаємодії країн на основі інтеграції національних і міжнародних досягнень у вищій професійній освіті, поєднання зарубіжного й вітчизняного досвіду професійної підготовки пов'язані з суперечностями традицій національної та міжнародної професійної освіти. Актуальність цієї багатоаспектної проблеми підвищується зі зростаючою інтенсивністю глобалізаційних процесів, які впливають на систему національної вищої освіти в цілому і професійної освіти, зокрема.

У сучасний період вітчизняна система вищої освіти знаходиться в перехідному періоді, відбувається процес пошуку й затвердження нових підходів до навчання, що покликані найбільш повно відповідати нагальним потребам реформування українського суспільства. Це обумовлено інтеграцією вітчизняної системи вищої освіти в єдиний європейський освітній простір, що ставить перед університетським менеджментом необхідність вирішення такої актуальної задачі, як формування освіти нового виду.

У сучасних умовах якість професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії не повною мірою задовольняють потреби особистості, суспільства й держави.

Аналіз актуальних досліджень. На сьогоднішній день вітчизняні дослідники приділяють достатньо уваги пошуку нових підходів до організації навчально-виховного процесу майбутніх фахівців із фізичної терапії. Так, у науковій роботі Н. О. Белікової розкрито концептуальні положення професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної реабілітації до здоров'язбережувальної діяльності [3, 251]. У дисертаційному дослідженні Ю. О. Лянного розкрито основні положення концепції професійної підготовки майбутніх магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах [9, 262]. Ю. О. Долинним розроблено та теоретично обґрунтовано концептуальні основи підготовки майбутніх фахівців із фізичного виховання та спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями [5, 43].

Проте, аналіз наукової літератури дає підставу констатувати, що концептуальні положення професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до роботи з відновлення здоров'я спортсменів ще не отримали належного теоретичного обґрунтування.

Мета статті – розробити й теоретично обґрунтувати концепцію професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів.

Методи дослідження: аналіз і синтез психолого-педагогічної, наукової та довідкової літератури.

Виклад основного матеріалу. Метою концепції є організація системи професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії та реалізація психолого-педагогічних умов удосконалення цієї підготовки в освітньому процесі закладів вищої освіти задля формування конкурентоздатних і креативних фахівців, здатних до роботи з відновлення здоров'я спортсменів.

Виділимо й розкриємо зміст основних положень концепції професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів:

1. Професійна підготовка майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії повинна здійснюватися в умовах взаємодії між закладами вищої освіти в напрямі інтеграції міжнародної спрямованості їх навчальної та дослідницької функцій, що є підготовчим кроком до глобалізації вищої освіти.

Однією з основних ознак сучасного розвитку світового співтовариства, на думку І. В. Амеліної, Т. Л. Попової та С. В. Владимірова, є «розгортання процесів глобалізації, які суттєво впливають на систему міжнародних економічних відносин, трансформують напрями й визначають тенденції розвитку національних економік» [1, 197]. На думку

цих науковців, глобалізація (від англ. «globe» – земна куля) – це вкрай складне явище, що має планетарні масштаби [1, 197]. З огляду на це вчені рекомендують розглядати її в декількох аспектах як:

- тривалий процес інтеграції національних економік світу з метою розв'язання глобальних проблем людства;
- складне явище взаємозалежності економік, що виникає у зв'язку з обміном товарів і послуг та потоками капіталів;
- процес, завдяки якому досягнення, рішення й діяльність людей в одній частині земної кулі справляють значний вплив на окремих людей і їхні спільноти в усіх частинах світу [1, 197].

У процесі глобалізації роль університету, як гаранта академічного порядку і стабільності, стає все більш важливою. Вже сьогодні університет повинен взаємодіяти з освітніми та іншими установами, збільшуючи відкритість освітньої системи. Це вказує на те, що вища освіта, перш за все, не тільки є процесом передачі накопичених знань, а й виховання творчого підходу, моральних якостей, внутрішньої культури, здатності сприймати і активно брати участь у постійних змінах, потреби до самовдосконалення.

Аналіз праць зарубіжних науковців свідчить про те, що питанням, пов'язаним із глобалізацією, приділяється особлива увага. Так, Р. Bennell і Т. Pierse указують, що спостерігається підвищення інтересу до проблеми інтернаціоналізації вищої освіти [11, 218]. На думку вчених, «сучасні роботодавці, орієнтовані на діяльність у глобальному масштабі, зацікавлені в співробітниках з міжнародними компетенціями, які володіють іноземними мовами та основними навичками міжкультурного спілкування з міжнародними партнерами [11, 220]. Окрім того, різке прискорення глобальних процесів економічної інтеграції впродовж останніх років, як вважають Р. Bennell і Т. Pierse, спонукало до посилення інтернаціоналізації ринку праці для висококваліфікованих кадрів, що у свою чергу, призвело до глобалізації деяких професій і кваліфікацій, визнаних на глобальному або міжнародному рівні, особливо в тих галузях знань, які необхідні для транснаціональних корпорацій і бізнес-спільноти в цілому [11, 221].

D. Held, A. McGrew і D. Goldblatt визначають процес глобалізації «як розширення, поглиблення і прискорення світового взаємозв'язку» [12].

Інтернаціоналізація, як вважає J. Knight, «навпаки, пов'язана з процесом інтегрування міжнародного, міжкультурного або глобального виміру в мету, функції, забезпечення вищої освіти. Відповідно до позиції науковця, ключовим елементом інтернаціоналізації є ідея відносин між націями або культурними ідентичностями, маючи на увазі збереження національної держави і культури» [13, 2].

S. Marginson трактує поняття «глобалізація» як процес виникнення впродовж останніх кількох десятиліть за допомогою складних електронних мереж відносин між інститутами і людьми, створення відкритого

інформаційного середовища й комунікацій в реальному часі. У результаті прогресу в економічній і технологічній сферах поступово відбувається інтеграція країн та громадян за межами національних кордонів [14, 178].

Глобалізація, як указує Р. Scott, безпосередньо стосується університетів, адже висувається особливо актуальне завдання поширення національних культур, що сприяє стандартизації навчання (під впливом сучасних інформаційних технологій та появи глобальних дослідницьких технологій), а також обмежує бюджетні можливості розвинених країн, від яких залежить значна частина фінансування університетської освіти [15, 110].

Нам імпонує думка європейських фахівців про те, що з точки зору політичної перспективи, даний аспект є дуже важливим для виховання громадян із міжнародними компетенціями, оскільки переважна більшість студентів вищих навчальних закладів не беруть участі у прямих транскультурних практиках, таких як міжнародна мобільність.

2. Професійна підготовка майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії в контексті інтегрування вітчизняної вищої освіти в єдиний європейський освітній простір зумовлює потребу в розширенні освітніх орієнтирів для забезпечення суб'єктів освітнього процесу міжнародною академічною мобільністю.

З метою реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу, забезпечення всебічного входження України в європейський політичний, економічний і правовий простір та створення передумов для набуття Україною членства в Європейському Союзі Указами Президента України № 398 від 07.07.2015 року була затверджена «Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу».

Формування єдиного освітнього простору відбувається через зближення підходів різних країн до організації освіти, а також через визнання документів про освіту інших країн. Спільний європейський освітній простір, з одного боку, сприяє зростанню мобільності студентів та професорсько-викладацького складу, а з іншого – академічна мобільність є необхідною умовою формування самого спільного освітнього простору.

Значна частина мобільності пов'язана з таким багатосторонніми програмами, як «Еразмус+». Програма інтегрувала такі програми, як: «The LifeLong learning Programme», «The Youth in Action programme», «The Erasmus Mundus Programme», «Alfa», «EduLink», «Tempus», «Jean Monnet Activities» та інші. Разом із понад 150 країнами світу, Україна є однією з країн-партнерів програми Еразмус+. Реалізація академічної мобільності в програмі відбувається за двома напрямками: ступенева мобільність і кредитна мобільність. Програми кредитної мобільності передбачають короткострокові програми навчання (3–12 міс) для українських бакалаврів, магістрів, аспірантів, докторантів з повним визнанням отриманих компетентностей та результатів навчання; а також короткострокові

стажування/викладання (1 тиждень – 2 місяці) для викладачів та співробітників університетів [17].

У процесі співробітництва у сфері вищої освіти в Erasmus+ виділені такі основні напрями:

Ключовий крок 1: Навчання мобільності індивідів – нові можливості мобільності для студентів та викладачів.

Ключовий крок 2: Співпраця для інновацій та передового досвіду – співпраця для розвитку потенціалу університетів та обміну кращими практиками.

Індивідуальна мобільність між країнами забезпечує прямі міжкультурні взаємодії з місцевою громадою приймаючої країни та є більш цінним міжнародним досвідом з точки зору учасників. Деякі країни ОЕСР, особливо країни-члени ЄС, створили схеми та заходи щодо популяризації такої мобільності з метою розширення міжкультурних контактів і побудови в майбутньому соціальних мереж.

Академічна мобільність як найбільш розвинена форма інтернаціоналізації освіти сприяє інтеграції індивіда в міжнародну академічну спільноту в межах глобального освітнього простору. Вона забезпечує доступ до освітніх здобутків провідних країн світу, сприяє розвитку інтеркультурних компетентностей та збільшує шанси на професійну самореалізацію.

Україна не стоїть осторонь цих процесів. Підтвердженням цього є затвердження Кабінетом Міністрів України постанови № 579 від 12 серпня 2015 року «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність». Дане положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу вітчизняних вищих навчальних закладів (наукових установ) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів (наукових установ) на території України [18].

Відповідно до цього положення, право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними вищими навчальними закладами (науковими установами) або їх основними структурними підрозділами, між вітчизняними та іноземними ВНЗ (науковими установами) та їх основними структурними підрозділами.

Участь у таких конкурсах дає можливість закладам вищої освіти вдосконалити навички управління міжнародними проектами, покращити свій організаційний потенціал, відкрити нові горизонти для інтернаціоналізації вищої освіти як на організаційному, так і на індивідуальному рівнях для закладу вищої освіти та своїх студентів, викладачів і працівників задля подальшої участі в майбутніх міжнародних проектах із партнерами з усього світу.

Окрім вище згаданих програм, заклади вищої освіти України з метою реалізації ідей Болонського процесу щодо формування європейського простору вищої освіти започатковують та розгортають програми подвійного диплому із закордонними навчальними закладами.

Переваги програм подвійних дипломів: здобуття вищої освіти за спільними інтегрованими навчальними програмами одночасно у двох закладах вищої освіти різних країн за пільговими умовами (вартість навчання за програмою подвійних дипломів значно нижча порівняно з виїзною моделлю); можливість отримання стипендій та грантів Європейського Союзу на навчання; отримання легітимних дипломів державного (українського) та європейського зразків; підвищення рівня володіння іноземними мовами; вивчення досвіду підготовки фахівців у Європейських державах; ознайомлення з новими моделями продукування й отримання знань; розширення мережі контактів і кола спілкування; підвищення конкурентоздатності на ринку праці та можливість працевлаштування за кордоном за здобутою кваліфікацією у відповідній галузі діяльності [17].

На нашу думку, позитивними рисами мобільності є: мовна практика і культурний обмін учасників; ознайомлення із сучасним розвитком університетських кампусів країн Європи; можливість практикуватися із використанням сучасних методик, які використовуються для роботи з відновлення здоров'я спортсменів; можливість майбутнього працевлаштування у країнах Євросоюзу; привабливість економічного, політичного та юридичного добробуту країн Євросоюзу.

Негативними рисами мобільності є: політика заміщення українськими студентами нестачі власних абітурієнтів у європейських країнах; відтік людських і фінансових ресурсів з України на користь закордонних закладів вищої освіти; низька можливість реалізації набутих компетентностей на базі європейських закладів вищої освіти в сучасних реаліях українського економічного сектору в умовах недостатнього розвитку матеріально-технічної бази на фоні низького рівня фінансування науково-технічного розвитку вищої освіти, упровадження сучасних технологій у виробничу сферу; низька оплата праці.

3. Система професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії повинна базуватися на найбільш ефективних сучасних підходах досягнення конкурентоздатності фахівців, що охоплюють студентоцентроване навчання, самонавчання й неперервне генерування знань упродовж життя в інноваційному ланцюжку університет – технології – реабілітаційна діяльність.

Т. Л. Желюк указує на те, що «нові знання мають форму суспільних благ, виробництво яких є суспільно значимим, але одночасно вимагає великих фінансових вкладень на розробку та впровадження. У силу того, що поширення наукових знань є постійно зростаючим чинником

інтелектуального збагачення суспільства, актуалізується потреба державної підтримки їх генерування та впровадження в практику» [6]. Автор розглядає нові знання у трьох площинах: 1) як здібності, уміння та навички; 2) як значима інформація; 3) як особливий вид діяльності, результатом якого нагромаджений досвід у певній сфері. Політика генерування нових знань «розглядається в комерційній та суспільній площині. У комерційній площині інтелектуальні ресурси розглядаються в синергетичній єдності людського, структурного, споживчого капіталу, що дозволяє продукувати нові знання, які можна перетворити на прибуток та оцінити. Створення знань відбувається за рахунок активізації використання факторів внутрішнього потенціалу, комунікаційних зв'язків, факторів відновлення та розвитку (інноваційної активності, досягнень науково-технічного прогресу)» [6].

Студентоцентроване навчання й викладання відіграють важливу роль у стимулюванні мотивації студентів, їх самоаналізі та залученні до освітнього процесу. Це означає ретельне обговорення процесів розроблення та реалізації освітніх програм і оцінювання результатів навчання.

Запровадження студентоцентрованого навчання й викладання є таким, що: урахує різноманітність потреб студентів, уможлиблюючи гнучкі навчальні траєкторії; урахує та використовує різні засоби надання освітніх послуг; гнучко використовує різноманітні педагогічні методи; сприяє взаємній повазі в суб'єкт-суб'єктних відносинах «студент-викладач»; має належні процедури для розгляду скарг студентів [10]

4. Процес формування готовності майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів повинен бути професійно орієнтованим і ґрунтуватися на основі дуальної форми здобуття освіти відповідно до освітніх рівнів бакалавра і магістра.

Позитивні приклади останнього десятиліття XIX століття нерозривно пов'язані з розвитком великих корпорацій, недостатньою кількістю підготовлених фахівців із сучасним мисленням для досягнення їх бізнес-цілей та початком реального усвідомлення соціальної відповідальності бізнесу. Значна частина цих прикладів стосується сировинних галузей, енергетики й сільського господарства та є помітною на рівні професійно-технічної (професійної) освіти на тлі поодиноких проектів у сфері вищої освіти [16].

Важливо відрізнити дуальне навчання від традиційного проходження практики студентами. Водночас, дуальна форма здобуття освіти не повинна абсолютизуватися. Слід розуміти межі, у яких дуальна форма здобуття освіти є ефективною. Крім того, дуальна освіта спрямовується лише на адаптацію здобувача освіти до першого робочого місця, що відповідає кваліфікації, яку він здобуває. Є абсолютно очевидним, що переважна більшість сучасних здобувачів освіти будуть багаторазово змінювати робочі місця, професії та види діяльності впродовж тривалого трудового життя. Завданням закладу вищої освіти є набуття здобувачем

освіти компетентностей, які дозволять адаптуватися до різноманітних економіко-технологічних змін [16].

У Законі України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору [7].

5. Оптимізація професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії повинна здійснюватися в умовах розвиненого інформаційно-комунікаційного навчального середовища закладу вищої освіти, застосування Інтернет-технологій, електронного навчання й комунікаційних мереж (глобальних, національних, локальних).

Наявний у даний час вітчизняний і зарубіжний досвід інформатизації освітнього середовища дозволяє істотно підвищити ефективність освітнього процесу. Інформатизація освіти створює хороші передумови для широкого впровадження в педагогічну практику нових методичних розробок, спрямованих на інтенсифікацію навчального процесу, реалізацію інноваційних ідей освітнього процесу.

Домінують тенденцією подальшого розвитку сучасної цивілізації, на думку А. А. Андрєєва, є «перехід від індустріального до інформаційного суспільства, у якому об'єктами і результатами праці переважної частини зайнятого населення стануть інформаційні ресурси й наукові знання». А. А. Андрєєв зазначає, що «інформатизація освіти є однією з найважливіших умов успішного розвитку процесів інформатизації суспільства, оскільки саме в сфері освіти готуються і виховуються ті люди, які не тільки формують нове інформаційне середовище суспільства, але яким також належить самим жити і працювати в цьому новому середовищі» [2, 39].

Вивчення вітчизняного (Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія та І. Ю. Шахіна, Л. П. Сущенко та ін.) та зарубіжного (J. Petty, A. F. Pettersson) науково-педагогічного досвіду свідчить, що зусилля багатьох науковців спрямовані на пошуки оптимальних шляхів удосконалення підготовки майбутніх фахівців в умовах формування інформаційно-інтелектуального суспільства.

Відомо, що основу професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти становлять не тільки спеціальні знання, а й система певних особистісних якостей, на розвиток яких впливають тенденції та закономірності переходу в інформаційно-інтелектуальне суспільство. Цей перехід детермінує практичні завдання створення й використання інформаційних ресурсів, надання інформаційних послуг, розробки механізмів інформаційної безпеки, що обумовлює необхідність наукового переосмислення сутності інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії.

Істотним недоліком у професійній підготовці сучасних фахівців, як стверджують учені Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр, «є їхній недостатній професіоналізм у використанні інформаційно-комунікаційних технологій, що негативно впливає на ефективність та рівень викладання. Випускник ВНЗ повинен не тільки володіти знаннями в галузі комп'ютерної техніки, а й бути фахівцем із застосування ІКТ у своїй професійній діяльності, уміти спілкуватися в інформаційному середовищі» [4, 11].

Інформатизація освіти вимагає впровадження інноваційних за змістом форм, методів і засобів професійної підготовки майбутніх фахівців нової генерації, створення потужної інформаційної інфраструктури в закладах вищої освіти з розвиненим інформаційно-комп'ютерним навчальним середовищем, упровадження Інтернет–технологій, електронного навчання, комунікаційних мереж (глобальних, національних, локальних тощо).

На думку вчених М. Ю. Кадемія, І. Ю. Шахіна, «оволодіння сучасними інформаційними та інформаційно-комунікаційними технологіями, методикою їх використання в навчальному процесі сприятиме модернізації освіти – підвищенню якості професійної підготовки майбутнього фахівця, збільшенню доступності освіти, забезпеченню потреб суспільства в конкурентоздатних фахівцях» [8, 79].

Інформаційно-комунікаційні технології дають можливість поєднувати процеси вивчення, закріплення і контролю засвоєння навчального матеріалу, які за традиційного навчання частіше всього є розірваними. Інформаційні технології дають можливість більшою мірою індивідуалізувати процес навчання, зменшуючи фронтальні види робіт і збільшуючи частку індивідуально-групових форм і методів навчання. Також інформаційні технології сприяють підвищенню мотивації до навчання, розвитку креативного мислення, дозволяють економити навчальний час; інтерактивність і мультимедійна наочність сприяє кращому представленню, і, відповідно, кращому засвоєнню інформації.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. На основі аналізу й синтезу науково-методичної літератури нами сформульовані і теоретично обґрунтовані основні положення концепції професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів, які обумовлюють досягнення мети – підвищення якості процесу професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії для задоволення потреби нового українського суспільства у фахівця інноваційного типу, конкурентоздатних і креативних, що поєднують у собі духовне й фізичне багатство, здатність до творчої співпраці та володіють сучасними інноваційними технологіями у сфері фізичної терапії, ерготерапії.

Перспективою подальших наукових розвідок є розроблення та теоретичне обґрунтування моделі професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної терапії, ерготерапії до роботи з відновлення здоров'я спортсменів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Амеліна, І. В., Попова, Т. Л., Владимиров, С. В. (2013). *Міжнародні економічні відносини*. Київ: Центр учбової літератури (Amelina, I. V., Popova, T. L., Vladymyrov, S. V. (2013). *International Economic Relations*. Kyiv: Center of educational literature).
2. Андреев, А. А. (2002). *Педагогика высшей школы*. Москва: Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права (Andreiev, A. A. (2002). *Pedagogy of higher school*. Moscow: Moscow International institute of Econometrics, Informatics, Finance and Law).
3. Белікова, Н. О. (2012). *Підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації до здоров'язберезувальної діяльності: теорія та методика*. Київ: ТОВ Козарі (Belikova, N. O. (2012). *Training of the future specialists in physical rehabilitation to work with health protection: theory and methods*. Kyiv: LLC Kozari).
4. Гуревич, Р. С., Кадемія, М. Ю., Козяр, М. М. (2012). *Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців*. Львів: Сполон (Hurevych, R. S., Kademiia, M. Yu., Koziar, M. M. (2012). *Information and communication technologies in professional training of the future specialists*. Lviv: Spolom).
5. Долинний, Ю. О. (2017). Концептуальні основи підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання і спорту до реабілітаційної роботи з дітьми з обмеженими фізичними можливостями. *Вісник Черкаського університету*, 15, 42–47 (Dolynnyi, Yu. O. (2017). Conceptual bases of training of the future specialists in physical education and sports to work with rehabilitation of disabled children. *Bulletin of Cherkasy university*, 15, 42–47).
6. Желюк, Т. Л. *Політика генерування нових знань як домінанта динамічного розвитку національної економіки* (Zheliuk, T. L. *Policy of new knowledge generation as a dominant of the dynamic development of national economy*). Retrieved from: http://www.confcontact.com/20100916/gu_zhel.htm/.
7. Закон України «Про освіту» (*The Law of Ukraine "On Education"*) (2017) Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
8. Кадемія, М. Ю., Шахіна, І. Ю. (2011) *Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі*. Вінниця: ТОВ Планер (Kademiia, M. Yu., Shakhina, I. Yu. (2011). *Information and communication technologies in educational process*. Vinnytsia: LLC Planer).
9. Лянной, Ю. О. (2016). *Професійна підготовка магістрів з фізичної реабілітації у вищих навчальних закладах: теоретико-методичний аспект*. Суми: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (Liannoi, Yu. O. (2016). *Professional training of masters in physical rehabilitation in higher educational establishments: theoretical-methodological aspect*. Sumy: Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko).
10. *Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)*. Режим доступу: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf (*Standards and Guidelines For Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG)*). Retrieved from: http://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
11. Bennell, P., Pierce, T. (2003). The internationalisation of tertiary education: exporting education to developing and transitional economies. *International journal of educational development*, 23, 215–232.
12. Held, D., McGrew, A., Goldblatt, D. et al. (1999). *Global transformations*. Stanford: Stanford University Press.

13. Knight, J. (2003). Updated internationalisation definition. *International higher education*, 33, 2–3.

14. Marginson, S. (2004). Competition and markets in higher education: a “Glonacal Analysis”. *Policy futures in education*, 2, 175–224.

15. Scott, P. (1998). Massification, internationalisation and globalisation. *The globalisation of higher education*, (pp. 108–129). Buckingham: Open University Press.

16. Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Режим доступу: <http://education-ua.org/ru/draft-regulations/1086-kontseptsiya-pidgotovki-fakhivtsiv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti/> (*Concept of Training of Specialists by the Dual Form of Education*. Retrieved from: <http://education-ua.org/ru/draft-regulations/1086-kontseptsiya-pidgotovki-fakhivtsiv-za-dualnoyu-formoyu-zdobuttya-osviti/>).

17. *Навчайся в Європі. Освітні програми, гранти та стипендії Європейського Союзу та держав-членів ЄС.* Режим доступу: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/virtual_library/education-in-eu_uk.pdf/. (*Study in Europe. Curricula, grants and scholarships of the European Union and EU members*. Retrieved from: http://eeas.europa.eu/archives/delegations/ukraine/documents/virtual_library/education-in-eu_uk.pdf/).

18. *Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (Cabinet of Ministers of Ukraine Regulation “On the Implementation Procedure of Academic Mobility Right” (2015).* Retrieved from: <http://osvita.ua/legislation/other/47597/>).

РЕЗЮМЕ

Базильчук Олег, Сущенко Людмила. Концепція професійної підготовки майбутніх спеціалістів по фізичній терапії, ерготерапії к роботі по відновленню здоров'я спортсменів.

В статті сформульовано і раскрыто содержание основних положень концепції професійної підготовки майбутніх спеціалістів по фізичній терапії, ерготерапії к роботі по відновленню здоров'я спортсменів. Авторами акцентовано увагу на тому, що реалізація цих положень буде сприяти підвищенню ефективності професійної підготовки майбутніх спеціалістів по фізичній терапії, ерготерапії в установах вищої освіти. Вказано, професійно-кваліфікаційні характеристики майбутніх спеціалістів по фізичній терапії, ерготерапії є визначальними факторами їх конкурентоспроможності на національному і міжнародних ринках праці в наданні послуг по оздоровленню спортсменів. Новому українському суспільству потрібні спеціалісти по фізичній терапії, ерготерапії, які здатні к творчому співробітництву в мультидисциплінарній команді спеціалістів і володіють сучасними інноваційними технологіями в сфері фізичної терапії, ерготерапії.

Ключевые слова: концепція, майбутні спеціалісти по фізичній терапії, ерготерапії, професійна підготовка, відновлення здоров'я, спортсмени.

SUMMARY

Bazylchuk Oleg, Sushchenko Liudmyla. The concept of professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy to work on athletes' health rehabilitation.

The aim of the article is to elaborate and theoretically prove the concept of professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy to work on athletes' health rehabilitation. In order to meet the goal, the following methods of research have been used in the article: analysis and synthesis of psychological and pedagogical, scientific, and reference literature.

The authors have formulated and revealed the content of conceptual points of professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy to work on athletes' health rehabilitation. Namely they state that professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy should be done under conditions of correlation of higher educational establishments in the field of integration of the international trends of their educational and research functions, which is a preparatory step to higher education globalization.

In the context of integration of the national higher education into a single European area, there is a need to broaden educational guidelines in order to provide the subjects of educational process with academic mobility.

The system of professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy must be based on the most effective modern approaches in order to achieve competitiveness of specialists that encompass student-oriented education, self-education and continuous life-long generation of knowledge in the innovational chain: university – technologies – rehabilitation activity.

The process of formation of the future specialists in physical therapy, ergotherapy to work on athletes' health rehabilitation must be professionally-oriented and based dual form of education according to bachelor's and master's levels.

Optimization of professional training of the future specialists in physical rehabilitation, ergotherapy must be done under conditions of a developed information and communication educational environment within a higher educational establishment. It must also involve the use of Internet-technologies, e-studying and communication networks (global, national, local).

A perspective trend for further research is elaboration and theoretical substantiation of the model of professional training of the future specialists in physical therapy, ergotherapy to work on athletes' health rehabilitation.

Key words: concept, future specialists in physical therapy, ergotherapy, professional training, health recovery, athletes.